

borgere ikke tog saa høj en Skat, som hine fandt tjenlige med deres Interesser. Man tænkte sig altsaa Beskyttelsesmænd, der ligefrem skulde sørge for, at der blev anlagt Sager, for at andre Borgere skulde komme til at betale højere Skat. Det kan maaske rent teoretisk stilles op. Men man kan være aldeles vis paa, at de Sager, som det vil komme til at dreje sig om, altid ville være saadanne, hvor Borgerne mene at have betalt for meget i Skat, og der vil aldrig blive Klage over, at de paa dette eller hint Punkt have betalt for lidt.

Jeg kommer endelig til de berømte 26 Andragender, et sandelig ikke meget imponerende Tal, men Regeringens Ordfører syntes, at det var ganske afgørende, tænk hele 26 Andragender, hvor man finder, at Toldvæsenet i det hele og store saa nogenlunde — for andet var det ikke — havde baaret sig forsvarligt ad. Nu er det imidlertid saa, at der daglig er i Snesevis af Tvivlstilfælde, og det er ret tilfældigt, hvad der kommer ind for Toldraadet. Men paa dette Punkt ønsker jeg dog at stille en Forespørgsel til den højtærede Finansminister, idet der nemlig gaar dunkle Frasnagn om, at der paa Toldraadets sidste Møde er blevet anket over, at Andragender, stiledede til Toldraadet, slet ikke vare fremkomne for det, men underhaanden i Stilhed afgjorte i Klagerens Favør af Generaltolddirektøren. Hvis noget saadant skulde være Tilfældet, kaster det et ganske ejendommeligt Lys over hele Argumentet med de 26 Andragender og berører det al Betydning i denne Sag.

Saa vidt kom man imidlertid gennem Toldraadet, som man her er kommen. Nu vil jeg gerne bede Dem lægge Mærke til den overordentlig kølige Tone, hvormed Regeringen i Motiverne til Lovforslaget omtaler hele denne Sag. Den udtaler, „at nogen streng Nødvendighed for overhovedet at indføre en Nyordning indser den ikke er til Stede.“ Den mener, at den nuværende Ordning, der har været gældende i umindelige Tider, ikke har frembudt reelle Mangler af Betydning — dette mener den overfor den levende Utilfredshed fra den store næringsdrivende Stands Side —, den henviser atter til de 26 Tilfælde, der maaske betyder saa saare lidt, og skriver endelig, at man imidlertid har ment, at man ved en Institution som den i Lovforslaget foreslaaede „saa vidt muligt“ burde imødekomme de fremsatte Ønsker. Der er her en Genklang af den Tone, som ogsaa Toldraadet behager at anslaa overfor Landets Befolkning. Dets Flertal

skriver nemlig: „Man mener, som sagt, at hermed kan og bør alle Parter være tilfredse“. Altsaa, der er en stor Utilfredshed i de næringsdrivendes Stand. Dens Opfattelse er, at den endog har en grundlovsmæssig Ret til at faa sine Kæremaal paadømte af Domstolene, og hvis det ikke kan ske ved de nuværende Domstole, saa ved en Domstol, der er indrettet særlig med det for Øje, men i Stedet for indretter man saa her noget, der, hvad jeg straks skal komme til, er et rent Palliativ, og dekretterer uden videre, at „hermed“ bør alle Parter være „tilfredse“. Jeg kan imidlertid forsikre baade de Herrer i Toldraadet og den højtærede Finansminister, at dermed er den næringsdrivende Stand ikke tilfreds, og det vil i den følgende Tid nok som komme til at vise sig.

Den høje Regering har nu ganske vist Ret i — det skylder jeg i Forbigaaende at sige —, at den nugældende Ordning, hvorefter Administrationen er øverste Instans, ganske vist i lange Tider ikke har vakt nogen Utilfredshed; dette kan siges med nogen Ret. Det er saaledes, at fra 1863 og op mod Aarhundredskiftet var der et virkeligt Tillidsforhold mellem Befolkningen og Toldvæsenet. Og ret almindeligt er der vistnok endnu en Følelse omkring i den Del af Befolkningen, som har med Toldvæsenet at gøre, at man fra Toldembetsmændenes Side paa samvittighedsfuld Maade tager sig af de Klager, der fremkomme. Men den højtærede Finansminister ved jo lige saa godt som jeg, at den Følelse af Mistillid, som nu har afløst den tidligere ubetingede Tillid, retter sig mod selve Generaltolddirektøren. Jeg skal ikke sige dette til Forklejnelse af denne Mand, han er sikkert en udmærket Mand, men man mener, og sikkert med Rette, at han ikke er den rette Mand paa den rette Plads. Følgen deraf er da ogsaa den, at hans Aand har svævet i for høj Grad over Vandene, og skønt han er Part i Sagen i saa høj Grad og velved, at han er Part i Sagen, har han influeret paa Toldraadet, saaledes at man kan sige, at Toldraadet har været indblæst hans Aand, og dette røber derfor efter min Formening langt fra den fornødne Takt i dette Tilfælde.

Hvad er det nemlig, vi have faaet i Stedet for det, der er krævet? Vi have faaet noget, som egentlig talt er en Parodi paa det, der er krævet. Det, der er krævet, har nemlig først og fremmest været Adgang til en judiciel Afgørelse. Men man faar ingen Adgang til en judiciel Afgørelse, man faar fremdeles kun Adgang